

Nieuwe buddleja's aantrekkelijk voor consumenten en vlinders

Foto's: PPO Bomen

Van *Buddleja* zijn de laatste jaren veel nieuwe rassen op de markt gekomen. PPO onderzocht ze vier jaar lang in een opplanting.

Om de nieuwe *Buddleja*-cultivars te onderzoeken, is in Boskoop de collectie *Buddleja davidii* aangeplant. Hierin worden nieuwe rassen vergeleken met het gangbare sortiment. Van elk van de 40 rassen in de proef zijn twee planten neergezet. Één plant werd elk voorjaar volledig teruggeknipt tot 30-50 cm boven de grond; de andere plant kreeg om de twee jaar een lichte snoeibeurt, waarbij de plant tot op ongeveer 1 m werd teruggezet.

Stevig snoeien

Uit de proef werd al snel duidelijk dat het nuttig is *Buddleja* elk voorjaar (maart-april) stevig te snoeien. Niet alleen krijgen de planten er een compactere habitus door, die ze geschikter maakt voor kleinere tuinen, maar ook de gezondheid verbetert erdoor. In strenge winters kunnen de takken van *B. davidii* beschadigen door vorst. Deze plekken vormen een invalspoort voor schimmels, die in de vroege zomer takken of zelfs de hele plant kunnen laten afsterven. Door sterke snoei krijgen de schimmels veel minder kans om zich in de plant te verspreiden. De gesnoeide planten in de proef werden dan ook minder vaak ziek dan de ongesnoeide.

Voor de bloeirijkheid maakt de snoei weinig uit, aangezien *Buddleja* op het jonge hout bloeit. Wel begint de bloei van gesnoeide planten ongeveer twee weken later dan van ongesnoeide planten, maar de bloeiduur verschilt nauwelijks. Ondanks hun wat kleinere habitus lokten de gesnoeide planten gemiddeld evenveel vlinders.

Vlinders aantrekken

In de proef is ook specifiek gekeken naar de aantrekkelijkheid voor vlinders. Dit is immers de hoofdreden waarom veel con-

Nieuwe Buddleja-cultivars

Cultivar	Hoogte (m)*	Bloemtros	Lokkracht**	Opmerkingen
'Adokeep' Adonis Bleu	1,6	middelgroot	+-	
'African Queen'	2,0	middelgroot, dicht	+-	grote losse plant, kortere trossen dan 'Black Knight'
'Black Knight'	1,7	middelgroot, dicht	+-	beterere plantvorm en winterhardheid dan 'African Queen'
'Blue Horizon'	1,8	lang	+	
'Border Beauty'	1,7	lang	+	
'Burgundy'	1,5	smal	+	
'Camkeep' Camberwell Beauty	1,6	sterk vertakt	+	zeer grote vertakte bloemtrossen
'Clive Farrell'	2,0	groot	++	struik los en wild, late bloei
'Dartmoor'	1,4	vertakt	+	zeer grote vertakte bloemtrossen
'Dart's Ornamental White'	1,5	lang en smal	+-	lage brede struik
'Dart's Papillon Bleu'	2,0	groot, breed en dicht	++	trossen zeer dicht bezet met kleine bloemetjes
'Dart's Purple Rain'	1,5	compact	+	lage, brede struik
'Empire Blue'	2,0	lang en smal	++	
'Fascinating'	1,8	zeer lang	++	
'Foptail'	1,5	groot en dicht	++	trossen groter dan van 'Dart's Papillon Bleu'
'Glasnevin Blue'	1,4	lang en smal	+	
'Kalypso'	1,6	groot	+	zeer dichte bloeiwijze
'Les Kneale'	1,7	smal	++	
'Nanho Blue'	1,4	smal	++	compacte plant
'Nanho Petite Indigo'	1,3	lang en smal	++	compacte plant, mogelijk identiek aan 'Nanho Blue'
'Nanho Petite Purple'	1,0	smal	+	compacte plant, mogelijk identiek aan 'Nanho Purple'
'Nanho Purple'	1,1	smal	+	compacte plant
'Nike'	1,8	lang	++	
'Notbud' Masquerade	1,5	middelgroot	+-	blad groen met een lichtgele rand
'Orchid Beauty'	1,9	middelgroot, dicht	++	
'Peakeep' Peacock	1,3	groot, compact	+-	opvallend frisgroen blad
'Pink Delight'	1,5	zeer groot	+	
'Pink Perfection'	1,6	groot	+	
'Pink Spread'	1,4	groot	+	brede plant
'Pixie Blue'	1,9	kort en breed	++	plant is mogelijk identiek aan 'Dart's Papillon Bleu'
'Pyrkeep' Purple Emperor	1,2	lang, compact	+	
'Royal Purple'	1,6	kort	++	oorsprong naam onbekend
'Royal Red'	2,0	groot	+	
'Silver Lilac'	1,7	middelgroot en breed	+	
'Southcombe Splendour'	1,7	kort en compact	+-	
'Sunkissed'	1,7	lang en slank	+	bloeit rijk en lang
'White Ball'	0,8	kort, compact	+-	zeer compact, (mannelijk) steriel
'White Bouquet'	1,7	groot	+-	
'White Wings'	1,6	smal, middelgroot	+	
'Windtor'	1,7	kort en smal	++	zeer grijs behaard blad, hybride met <i>B. fallowiana</i> , matig winterhard

*De hoogte is die van een plant die elk jaar teruggesnoeid wordt, dus niet de maximale hoogte.

**Lokkracht: +- gemiddeld + sterk ++ zeer sterk

sumenten een *Buddleja* aanschaffen. Alle *Buddleja*-cultivars lokken vlinders, maar wanneer de insecten kunnen kiezen, geven ze aan bepaalde rassen de voorkeur. Deze voor vlinders zeer aantrekkelijke rassen zouden met deze eigenschap gepromoot kunnen worden. Door twee zomers lang op vaste tijden vlinders te turven, is geprobeerd te achterhalen welke factoren voor vlinders belangrijk zijn om een bepaalde *Buddleja* te kiezen. De resultaten van de tellingen staan als 'lokkracht' in de tabel weergegeven.

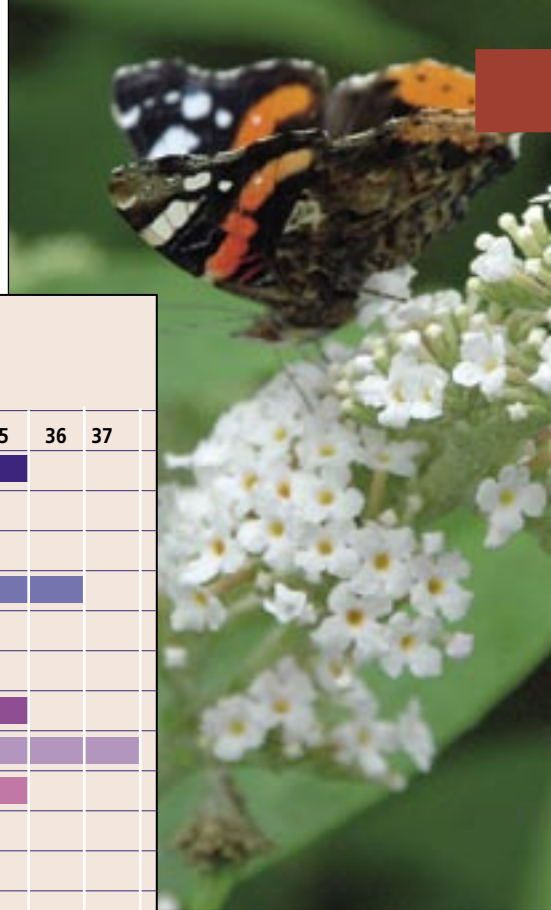
Consumenten vinden een *Buddleja* minder aantrekkelijk als er veel uitgebloeide bloemtrossen aan de struik zitten en geven daarom de voorkeur aan rassen met een korte, maar rijke bloei. Voor vlinders maakt het niet uit hoe de bloei verloopt. Zolang er open trossen zijn, is de plant aantrekkelijk. Voor hen is de totale bloeiduur belangrijker dan de bloeirijkheid. Een combinatie van kortbloeiende *Buddleja* met verschillende bloeitijden lokt echter de hele zomer veel vlinders. De vermarkting van *Buddleja* zou zich kunnen richten op de verkoop van duo's vlinderstruiken met een sterke lokkracht, die samen de hele zomer bloeien. De bloeitijden staan vermeld in de figuur.

Paars favoriet

Een belangrijke factor in de aantrekkelijkheid van een *Buddleja* voor vlinders is de bloemkleur. De paarse tot paarsroze kleur die *B. davidii* van nature heeft, is het aantrekkelijkst van allemaal, gevolgd door de pastelinten lichtpaars en lichtblauw. De donkerpurperen en blauwe kleuren waren iets minder aantrekkelijk, en felroze en wit het minst. De aantrekkelijkheid is echter relatief. Als vlinders ondervinden dat een witte *Buddleja* nectar heeft, zullen ze daarop afgaan. Wanneer er echter een paarse en een witte naast elkaar staan, zullen ze in eerste instantie de paarse verkiezen.

Bij de nieuwe *Buddleja*-rassen zitten er veel die het uitproberen waard zijn. Door rekening te houden met de eisen van zowel consumenten als vlinders, kan de verkoop van *Buddleja* een extra impuls krijgen. ■

Buddleja

Bloeitijdstippen en bloemkleuren

Cultivar	Bloeitijd in weken												
	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37
'Adokeep' Adonis Blue		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	
'African Queen'				■	■	■	■	■	■	■			
'Black Knight'				■	■	■	■	■					
'Blue Horizon'				■	■	■	■	■	■	■	■	■	
'Border Beauty'		■	■	■	■	■	■	■					
'Burgundy'					■	■	■	■					
'Camkeep' Camberwell Beauty						■	■	■	■	■	■		
'Clive Farrell'									■	■	■	■	■
'Dartmoor'					■	■	■	■	■	■	■		
'Dart's Ornamental White'					■	■	■	■	■	■	■		
'Dart's Papillon Bleu'				■	■	■	■	■					
'Dart's Purple Rain'			■	■	■	■	■	■	■				
'Empire Blue'				■	■	■	■	■					
'Fascinating'					■	■	■	■	■	■	■		
'Foxtail'			■	■	■	■	■	■	■	■			
'Glasnevin Blue'						■	■	■	■	■	■	■	
'Kalypso'				■	■	■	■	■					
'Les Kneale'													
'Nanho Bleu'		■	■	■	■	■	■	■	■				
'Nanho Petite Indigo'		■	■	■	■	■	■	■	■				
'Nanho Petite Purple'		■	■	■	■	■	■	■	■	■			
'Nanho Purple'		■	■	■	■	■	■	■	■				
'Nike'				■	■	■	■	■					
'Notbud' Masquerade					■	■	■	■					
'Orchid Beauty'				■	■	■	■	■					
'Peakeep' Peacock				■	■	■	■	■	■	■			
'Pink Delight'			■	■	■	■	■	■	■				
'Pink Perfection'				■	■	■	■	■	■	■			
'Pink Spread'		■	■	■	■	■	■	■	■	■			
'Pixie Blue'				■	■	■	■	■	■	■	■		
'Pyrkeep' Purple Emperor		■	■	■	■	■	■	■	■	■			
'Royal Purple'				■	■	■	■	■	■	■			
'Royal Red'				■	■	■	■	■	■	■			
'Silver Lilac'								■	■	■	■	■	
'Southcombe Splendour'				■	■	■	■	■	■	■			
'Sunkissed'					■	■	■	■	■				
'White Ball'	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
'White Bouquet'				■	■	■	■	■	■				
'White Wings'					■	■	■	■	■				
'Windtor'				■	■	■	■	■	■	■			

Europese keuring

Deze zomer is in meer Europese landen een gezamenlijke keuring van *Buddleja* van start gegaan. Nederland neemt ook deel aan deze zogenoemde Eurotrial. Zodra dat onderzoek is afgerond, zal nog uitgebreider bij de nieuwe rassen worden stilgestaan en worden ook de keuringresultaten gepresenteerd.

Margareth Hop Hop is onderzoeker bij PPO Bomen in Lisse, (0252) 46 21 21/margareth.hop@wur.nl.